

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

Податкова система

Рекомендації до вивчення дисципліни

*Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
як навчальний посібник для студентів,
які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка»
спеціалізації «Економіка підприємства»
освітнього ступеня бакалавр
(денної та заочної форм навчання)*

Київ – 2018

Податкова система: рекомендації до вивчення дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 53 с.

Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № № 7 від 29.03.2018 р.) за поданням Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 8 від 26.03.2018 р.)

Електронне мережне навчальне видання

ПОДАТКОВА СИСТЕМА
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Укладач: Гречко Алла Володимирівна, к.е.н., доцент

Відповідальний
редактор: Круш П.В., к.е.н., професор

Рецензенти: С.О. Солнцев, д.ф-м.н., завідувач кафедри промислового маркетингу,
факультету менеджменту та маркетингу,
КПІ ім. Ігоря Сікорського

Навчальний посібник «Податкова система: рекомендації до вивчення дисципліни», призначений для підготовки фахівців спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня бакалавр (денної та заочної форми навчання). В навчальному посібнику подано пропозиції щодо організації самостійної роботи студентів, викладено методичні положення щодо виконання практичних завдань, що подані у вигляді задач, тестів, таблиць. До кожної теми надано перелік питань для дискусії, що дозволяють студентам закріпити лекційний матеріал, а також перелік літературних джерел, за допомогою яких студент має змогу більш поглиблено ознайомитися з проблематикою, що була розглянута на лекції. Навчальний посібник розроблено з метою покращення якості проведення семінарських занять, надання можливості студентам в повній мірі систематизувати знання отримані на лекції та розширити свої знання та вміння по кожній з тем, а також більш вдало підготуватися до участі у семінарському занятті.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	10
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	10
ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ).....	49
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	52

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з напрямку підготовки «Економіка підприємства».

Програмою навчальної дисципліни «Податкова система» передбачається вивчення теоретичних і організаційних основ оподаткування фізичних і юридичних осіб, знання яких необхідні як фахівцям органів ДПС, так і платникам податків.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості оподаткування фізичних і юридичних осіб в Україні, що частково відображають економічні відносини, які складаються у процесі взаємодії суб'єктів господарювання та держави.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на основних положеннях дисциплін «Податковий менеджмент», «Економіка підприємств», «Фінанси підприємств», «Фінанси», «Страховання», «Державний сектор», «Національна економіка». Знання даної дисципліни студенти використовують для написання випускової роботи.

Дисципліна «Податкова система» **актуальна** і її **роль визначається** спроможністю формувати у студентів професійних навичок роботи у контролюючих органах, на державних та приватних підприємствах різних організаційно-правових форм, навичок самостійної роботи з законодавчими матеріалами, додатковою літературою, свідомо оцінювати конкретні ситуації, прагнення до набуття та збагачення знань.

Основними видами навчання є лекції, практичні та індивідуальні заняття. Ці форми дають можливість у повному обсязі вивчити новий матеріал, закріпити його, розвивати практичні навички та контролювати знання.

Навчальним планом передбачається самостійна робота студентів, тематика якої направлена на вивчення законодавчих та інструктивних матеріалів, з матеріалами періодичних видань, розрахунок задач і виконання тестів різного рівня

складності.

Метою викладання навчальної дисципліни є надання студентам базових знань з питань податкової діяльності, необхідних майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах різних форм власності, формування у студентів професійних навичок роботи з податковою документацією, а також податкового планування на мікроекономічному рівні.

Основні завдання кредитного модуля

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- 1) механізму оподаткування фізичних і юридичних осіб;
- 2) основних принципів побудови податкової системи;
- 3) особливостей реалізації податкової політики в Україні;

вміння:

- 1) володіння категоріями і поняттями;
- 2) обчислювати основні види податків.
- 3) аналізу вплив існуючих податкових інструментів на розвиток і функціонування підприємств;
- 4) використання знань в галузі оподаткування для прийняття раціональних економічних рішень на рівні підприємства або галузі;
- 5) здійснення пошуку та аналізу необхідної інформації з різних джерел,
- 6) аргументації власної позицію в ході обговорення проблем оподаткування.

Досвід:

- 1) обґрунтування очікуваної ефективності економічних рішень з позиції оподаткування підприємств;
- 2) розвиток та вдосконалення податкової політики України з врахуванням зарубіжного досвіду.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни «Податкова система» включає наступні модулі:

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи оподаткування

Тема 1. Принципи побудови податкової системи України.

Вступ до курсу «Податкова система». Визначення головної мети та завдань курсу. Загальні принципи побудови податкових систем. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків, зборів та обов'язкових платежів, їх види та призначення. Функції податків. Елементи податку. Облік платників податків. Склад та структура податків. Види податкової політики.

***Література:** [1, 9]*

Тема 2. Податкова служба України.

Податкова політика України. Законодавство України про систему оподаткування та податкову службу. Структура податкової служби України. Функції та задачі, права та обов'язки податкових органів.

***Література:** [1, 9]*

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Основні види прямих податків в загальній структурі податкових надходжень

Тема 1. Податок на прибуток.

Сутність та економічний зміст прямих податків. Характеристика прямих податків, їх призначення. Податок на прибуток підприємств. Платники податку на прибуток. Ставка податку на прибуток. Визначення бази оподаткування податком на прибуток. Визнання доходів і витрат у податковому обліку. Розрахунок амортизації основних засобів з метою визначення розміру податку на прибуток.

Пільги щодо сплати податку на прибуток. Терміни сплати податку на прибуток. Терміни подання звітності.

Література: [1, 6, 7, 9]

Тема 2. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).

Платники податку на доходи фізичних осіб. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки ПДФО. Пільги та податкові знижки щодо сплати ПДФО. Терміни сплати ПДФО. Терміни подання звітності.

Література: [1, 6, 7, 9]

Тема 3. Податок на майно. Екологічний податок. Платники екологічного податку. Об'єкт оподаткування. Податковий період. Пільги з екологічного податку. База оподаткування. Ставка податку. Платники транспортного податку. Об'єкт оподаткування. Податковий період. Пільги зі сплати транспортного податку. База оподаткування. Ставка податку. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки, пільги за сплати. Збір за місця паркування транспортних засобів: платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки, пільги за сплати. Туристичний збір: платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки, пільги за сплати. Податок на землю: платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки, пільги за сплати.

Література: [1, 6, 7, 9]

Модуль 3.

Змістовний модуль 3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Тема 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).

Система соціального страхування в Україні. Єдиний соціальний внесок. Платники ЄСВ. Ставка ЄСВ. Визначення сум обов'язкових відрахувань із

заробітної плати. Порядок сплати ЄСВ. Терміни сплати ЄСВ. Терміни подання звітності.

***Література:** [1, 3, 5, 9]*

Модуль 4.

Змістовний модуль 4. Непрямі податки

Тема 1. Податок на додану вартість (ПДВ).

Характеристика непрямих податків, їх призначення. Платники ПДВ. Об'єкти та суб'єкти оподаткування податком на додану вартість (ПДВ). Ставки та термін сплати податку на додану вартість. Пільги, щодо сплати ПДВ. Ставка 0% ПДВ. Терміни сплати ПДВ. Терміни подання звітності.

***Література:** [1, 6, 7, 9]*

Тема 2. Акцизний податок.

Об'єкти та суб'єкти оподаткування акцизним податком. Платники акцизного податку. Ставки та термін сплати акцизного податку. Пільги, щодо сплати акцизного податку. Акцизний склад. Терміни сплати акцизного податку. Терміни подання звітності.

***Література:** [1, 6, 7, 9]*

Тема 3. Мито.

Платники мита. База оподаткування митом. Суб'єкти і об'єкти оподаткування митом. Види мита. Види митних режимів. Ставки мита. Визначення митної вартості. Терміни сплати мита. Терміни подання звітності.

***Література:** [2, 4, 9]*

Модуль 5.

Змістовний модуль 5. Рентні платежі

Тема 1. Рентна плата за користування надрами. Інші види рентних платежів: рентна плата за спеціальне використання води; рентна плата за спеціальне використання лісових та інші види рентної плати.

Платники рентної плати за користування надрами. Суб'єкти і об'єкти оподаткування. База оподаткування. Податкові ставки. Визначення розміру рентної плати за користування надрами. Терміни сплати рентної плати. Терміни подання звітності.

Платники різних видів рентних платежів. Суб'єкти і об'єкти оподаткування. База оподаткування. Податкові ставки, що застосовуються для різних видів рентних платежів. Визначення розміру різних видів рентних платежів. Терміни сплати рентних платежів. Терміни подання звітності.

***Література:** [1, 6, 7, 9]*

Модуль 6.

Змістовний модуль 6. Екологічний податок

Тема 1. Екологічний податок. Платники екологічного податку. Об'єкт оподаткування. Податковий період. Пільги з екологічного податку. База оподаткування. Ставка податку.

***Література:** [1, 6, 7, 9]*

Модуль 7.

Змістовний модуль 7. Спрощена система оподаткування

Тема 1. Спрощена система оподаткування.

Платники єдиного податку. Об'єкт та суб'єкти оподаткування. Групи платників єдиного податку. Податковий період. База оподаткування єдиним податком. Ставки єдиного податку. Сплата ЄСВ платниками єдиного податку.

Література: [1, 6, 7, 8, 9]

2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 3.1 – Темы практичних занять з дисципліни «Податкова система»

№ теми	Назва теми	Кількість годин
		Економіка підприємства Денна форма
	1	3
1	Права та обов'язки платників податків. Відповідальність за несплату податків.	2
2	Права та обов'язки податкових органів. Види податкових перевірок.	2
3, 4, 5	Сутність та економічний зміст прямих податків. Визначення суми податку на прибуток підприємств. Податкові різниці.	6
6, 7	Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО). Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).	4
8, 9	Податок на майно	4
10, 11	Податок на додану вартість (ПДВ)	4
12	Акцизний податок	2
13, 14	Визначення митних платежів. Комплексний розрахунок непрямих податків.	4
15	Визначення різних видів рентних платежів	2
16	Екологічний податок	2
17	Спрощена система оподаткування.	2
18	Заповнення податкової звітності	2
	Всього годин	36

Охарактеризувати платників податків

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: Права та обов'язки платників податків. Відповідальність за несплату податків.

Мета заняття: засвоєння прав та обов'язків платників податків.

План проведення заняття:

1. Ознайомлення з класифікацією платників податків.

2. Здійснити аналіз прав та обов'язків фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців платників податків.
3. Здійснити аналіз прав та обов'язків юридичних осіб платників податків.
4. Здійснити порівняльний аналіз прав та обов'язків платників податків в Україні та за кордоном.

Ключові поняття: класифікація платників податків, права та обов'язки платників податків, відповідальність за несплату податків.

Література: [1; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Класифікація платників податків у відповідності до ПКУ.
2. Проаналізувати права та обов'язки фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців платників податків.
3. Здійснити аналіз прав та обов'язків юридичних осіб платників податків.
4. Провести порівняльний аналіз прав та обов'язків платників податків в Україні та за кордоном.
5. Історія виникнення податків.
6. Суть податкової системи, податкова політика, види податків.
7. Принципи побудови податкової системи.
8. Функції податків.
9. Облік платників податків.

Тести та завдання для перевірки знань

1. Сукупність податків зборів та платежів, що законодавчо закріплені в даній державі; принципів, форм та методів їх визначення, зміни або скасування; дій, що забезпечують їх сплату, контроль та відповідальність за порушення податкового законодавства:
 - а) податкова політика;
 - б) податкова система;
 - в) податкова рівновага.

2. Величина податку на одиницю оподаткування (одиниця виміру об'єкта оподаткування для земельного податку – гектар тощо):

- а) податкова політика;
- б) податкова система;
- в) податкова рівновага;
- г) податкова ставка.

3. Функція податків, що передбачає насичення доходної частини бюджету:

- а) регулююча;
- б) контролююча;
- в) фіскальна;
- г) стимулююча.

Завдання 1.

Резиденти	
Нерезиденти	
Фізичні особи	
Юридичні особи	
Фізичні особи-підприємці	

Завдання 2.

Провести аналіз прав платників податків, податкових агентів та представників платників податків.

Завдання 3.

Скласти порівняльну таблицю України і інших країн за місцем в рейтингу Doing Business опублікованому Світовим Банком за податковою складовою (для

порівняння взяти 10 країн). На основі даного порівняння зробити короткі висновки про рівень розвитку вітчизняної податкової системи.

Рік	Час для сплати податкових платежів	Кількість платежів на рік	Сукупна податкова ставка (у відсотках до комерційного прибутку)	Місце України серед інших країн світу за рівнем розвитку податкової системи
1. Назва країни				
2. Назва країни				
3. Назва країни				
4. Назва країни				
5. Назва країни				
6. Назва країни				
7. Назва країни				
8. Назва країни				
9. Назва країни				
10. Назва країни				

Завдання 4.

Дослідити основні етапи становлення податкової системи на території України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема: Права та обов'язки податкових органів. Види податкових перевірок.

Мета заняття: вивчити права та обов'язки податкових органів, ознайомитись з різними видами податкових перевірок.

План проведення заняття:

1. Порівняльний аналіз прав та обов'язків податкових органів в Україні та за кордоном.
2. Особливості різних видів податкових перевірок.
3. Підстави для проведення документальних та фактичних перевірок.
4. Аналіз прав та обов'язків платників податків під час проведення податкових перевірок.

Ключові поняття: *орган державної податкової служби, податкова міліція, права та обов'язки податкових органів, податкові перевірки.*

Література: [1; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Здійснити порівняльний аналіз прав та обов'язків податкових органів в Україні та за кордоном.
2. Проаналізувати особливості різних видів податкових перевірок.
3. Дослідити підстави для проведення документальних та фактичних перевірок.
4. Здійснити аналіз прав та обов'язків платників податків під час проведення податкових перевірок.
5. Структура державної фіскальної служби.
6. Завдання державної фіскальної служби.
7. Функції державної фіскальної служби.

Завдання для перевірки знань

Завдання 1.

Зобразити загальну структуру державної фіскальної служби України.

Завдання 2.

Розкрити основні положення адміністрування податків і зборів у відповідності до Податкового кодексу України.

Завдання 3.

Дайте характеристику різним видам податкових перевірок.

Вид перевірки	Характеристика
Камеральні	
Документальні:	
Планові	
Позапланові	
Виїзні	
Невиїзні	
Фактичні	

Завдання 4.

На основі аналізу структури фіскальної служби України та її порівняння зі структурою податкових органів інших країн виділити основні її недоліки та надати практичні рекомендації щодо її вдосконалення.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3, 4, 5

Тема: Сутність та економічний зміст прямих податків. Визначення суми податку на прибуток підприємств. Податкові різниці.

Мета заняття: ознайомлення з сутністю прямих податків, опанування методики визначення розміру податку на прибуток підприємств.

План проведення заняття:

1. Визначення сутності та особливостей сплати прямих податків.
2. Історія виникнення прямих податків.
3. Охарактеризувати сутність процесу нарахування амортизації основних засобів в податковому обліку.
4. Визначення фінансового результату діяльності підприємства до оподаткування податком на прибуток підприємств.
5. Засвоїти методику визначення податкових різниць.

6. Корегування фінансового результату підприємства до оподаткування податком на прибуток підприємств.

Ключові поняття: *прямі податки, амортизація основних засобів, фінансовий результат, податкові різниці, корегування фінансового результату, податок на прибуток підприємств.*

Література: [1; 6; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Поясніть сутність та особливості сплати прямих податків.
2. Історія виникнення прямих податків.
3. Платники податку на прибуток, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування.
4. Охарактеризуйте сутність процесу нарахування амортизації основних засобів в податковому обліку.
5. Як визначити фінансовий результат діяльності підприємства до оподаткування податком на прибуток підприємств?
6. Поясніть суть податкових різниць. Які ви знаєте податкові різниці?
7. Як корегується фінансовий результат підприємства до оподаткування податком на прибуток підприємств?

Тести, завдання та задачі для перевірки знань

1. Визначте джерела сплати податку на прибуток:
 - а) собівартість продукції;
 - б) прибуток до оподаткування;
 - в) валовий дохід;
 - г) виручка від реалізації продукції;
 - д) чистий прибуток.
2. Ставка податку на прибуток підприємств:
 - а) 15%;
 - б) 25%;

- в) 18%;
- г) 0%;
- д) всі відповіді вірні.

3. Адміністративні витрати, витрати збут та інші витрати операційної діяльності, які не входять до виробничої собівартості продукції, однак відшкодовуються у ціні товару шляхом реалізації виготовленої продукції

- а) собівартість продукції;
- б) загальновиробничі витрати;
- в) витрати періоду;
- г) прямі витрати;
- д) розподілені витрати.

4. Дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів:

- а) чистий дохід;
- б) валовий дохід;
- в) чистий прибуток;
- г) валовий прибуток;
- д) прибуток до оподаткування.

Завдання 1.

Зобразіть схему визначення фінансового результату в бухгалтерському обліку та перерахуйте які саме доходи і витрати входять до кожної складової даної блок-схеми.

Завдання 2.

Навести перелік податкових різниць на які корегуються прибуток до оподаткування визначений за правилами бухгалтерського обліку.

Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів
Фінансовий результат до оподаткування збільшується:
Фінансовий результат до оподаткування зменшується:
Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень)
Забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) витрат
Фінансовий результат до оподаткування збільшується:
Фінансовий результат до оподаткування зменшується:
Резерв сумнівних боргів
Фінансовий результат до оподаткування збільшується:
Фінансовий результат до оподаткування зменшується:
Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій
Оподаткування процентів за борговими зобов'язанням
Фінансовий результат до оподаткування зменшується:
Фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується:

Завдання 3.

Проаналізувати статистику податкових надходжень від податку на прибуток.

Завдання 4.

Підготуватися до дискусії з питань розробки заходів з підвищення ефективності оподаткування податком на прибуток.

Задача 1.

Визначити величину податку на прибуток, що підлягає сплаті підприємством у бюджет, якщо відомо, що в звітному періоді (за попередній звітний періоду підприємство відобразило збитки в сумі _____ грн., чистий дохід від реалізації за попередній рік 30000000 грн.):

1. Доходи від реалізації товарів, робіт і послуг (з ПДВ) склала – 40000000 грн.
2. Витрати пов'язані з виробництвом товарів і підготовкою до виробництвом (з ПДВ) – 7300000 грн.
3. Амортизаційні відрахування – 200000 грн.
4. Отримана поворотна фінансова допомога від особи яка не є платником податку, що залишається не повернутою на кінець звітного періоду – 500000 грн.
5. Отримано дохід у вигляді дивідендів по цінним папера власником яких є підприємство – 12000 грн.
6. Отримано дохід від реалізації необоротних матеріальних активів, які знаходилися на балансі підприємства – 200000 грн.
7. Отримано аванс від покупців за товари – 15000 грн.
8. Сплачено сума орендних платежів за приміщення в якому знаходиться офіс директора та бухгалтерія – 20000 грн.
9. Отримана безповоротна міжнародна технічна допомога – 1000000 грн.

10. Нарахована амортизація нематеріальних активів загальновиробничого призначення – 50000 грн.
11. Придбано інжинірингові послуги у нерезидентів вартістю – 20000 грн.
12. Здійснено ремонт основних засобів на суму 40000 грн.
13. Проведена модернізація основних засобів, що призвела до збільшення майбутніх економічних вигод від їх використання – 20000 грн.
14. Придбані консалтингові послуги у нерезидента – 80000 грн.
15. Придбані комплектуючі, необхідні для виробництва товарів у суб'єкта господарювання платника єдиного податку – 34000 грн.
16. Здійснені витрати на проведення презентацію нової лінії виробництва – 30000 грн.
17. Здійснено сплату відсотку за користування об'єктом лізингу – 3500 грн.
18. Витрати на відрядження працівника збутової сфери – 7000 грн.
19. Здійснені витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів – 60000 грн.
20. Перераховано кошти всеукраїнському об'єднанню осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 15000 грн.
21. Здійснено витрати на професійну перепідготовку працівників – 20000 грн.
22. Здійснено витрати на оплату послуг зв'язку – 3000 грн.
23. Здійснено витрати на оплату праці працівників основного виробництва та адмінперсоналу – 450000 грн.
24. Створено резерв сумнівних боргів -?.

Варіант	Збиток за попередній період
1	2000
2	3000
3	4000
4	3500
5	7000
6	6000
7	4500
8	1900

9	1000
10	1300
11	4550
12	1700
13	3000
14	2400
15	7000
16	5000
17	10000
18	12000
19	6200
20	7400

Податкові різниці:

- 1) Амортизація порохована за правилами податкового обліку 250000 грн.
- 2) Здійснена переоцінку основних засобів: первісна вартість об'єкту 50000, сума зносу 15000, справедлива вартість 47000 грн. Сума попередньої уцінки 5000 грн.
- 3) Створити резерв сумнівних боргів, якщо обсяг поставок за попередній рік складав: підприємству А- 100000 грн., Б – 10000 грн., В – 50000 грн., а погашено заборгованість підприємствами на 10%, 50% та 100% відповідно.
- 4) Збитки підприємства від участі в капіталі 50000 грн.
- 5) Отримано інжинірингові послуги у нерезидентів вартістю – 20000 грн. та придбано консалтингові послуги від нерезидента вартістю 80000 грн. Нерезиденти зареєстровані в країні де податок на прибуток на п'ять пунктів нижчий ніж в Україні.
- 6) Сплачено роялті - 5000 грн. Дохід від роялті – 10000 грн.

Задача 2.

Доходи платника характеризуються такими даними:

Дохід від реалізації продукції - 720 тис. грн. (з ПДВ)

Аванси отримані - 420 тис. грн. (з ПДВ)

Отримано банківський кредит терміном на 12 місяців – 300 тис. грн.

Сплачено відсотки по банківському кредиту - 25 тис. грн.

Товари придбані у неприбутковій організації - 30 тис. грн.

Суми штрафних санкцій, отримані за порушення умов договорів - 10 тис. грн

Безповоротна фінансова допомога - 80 тис. грн.

Емісійний дохід - 30 тис. грн.

Дивіденди, отримані від резидентів - 50 тис. грн.

Дохід, врахований при визначенні оподатковуваного прибутку, становить - 800 тис. грн.

1. Встановити правильність суми доходу, врахованого при визначенні прибутку до оподаткування.
2. Відповідь пояснити, посилаючись на чинні нормативні акти України.

Задача 3.

Прибуток від звичайної діяльності, фактично отриманий, складає 30000 грн. Оподатковуваний прибуток складає 50000 грн. У наступному звітному періоді фактично отриманий прибуток складає 70000 грн., а оподатковуваний 60000 грн.

Розрахуйте податок з фактично отриманого прибутку та суму поточного податку, який підлягає сплаті до бюджету.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6, 7

Тема: Податок на доходи фізичних осіб. Єдиний соціальний внесок.

Мета заняття: володіння методиками нарахування податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунків бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
2. Застосування податкової пільги.
3. Застосування податкової знижки.
4. Розкрити сутність методики визначення розміру ЄСВ.
5. Відмінності вітчизняної системи обов'язкового соціального страхування від зарубіжної.
6. Особливості сплати ЄСВ фізичними особами-підприємцями.

Ключові поняття: *податок на доходи фізичних осіб, податкова пільга, податкова знижка, єдиний соціальний внесок.*

Література: [1; 3; 5; 6; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Яким чином визначається база оподаткування податком на доходи фізичних осіб?
2. В якому випадку застосовуються податкові пільги?
3. В якому випадку застосовуються податкові знижки?
4. Розкрити сутність методики визначення розміру ЄСВ.
5. Відмінності вітчизняної системи обов'язкового соціального страхування від зарубіжної.
6. Особливості сплати ЄСВ фізичними особами-підприємцями.
7. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування.
5. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
6. Ставки ПДФО.

Тести, завдання та задачі для перевірки знань

1. Загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи - доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України:
 - а) база оподаткування;
 - б) суб'єкт оподаткування;
 - в) об'єкт оподаткування.
2. Ставка податку на доходи фізичних осіб:
 - а) 0%;
 - б) 18%;
 - в) 5%;
 - г) 15%;
 - д) всі відповіді вірні.

3. Податкова соціальна пільга не може бути застосована до:

- а) доходів інших ніж заробітна плата;
- б) доходів вищих ніж мінімальна заробітна плата;
- в) заробітної плата, яку платник податку протягом звітного місяця отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, що виплачуються з бюджету;
- г) іноземних доходів.

4. Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) не частіше одного разу протягом звітного податкового року житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку:

- а) оподатковується за ставкою 5%;
- б) оподатковується за ставкою 18%;
- в) оподатковується за ставкою 15%;
- г) не оподатковується.

Завдання 1.

Назвати перелік доходів які дозволено та заборонено включати до загального місячного оподаткованого доходу з метою обчислення податку на доходи фізичних осіб.

Загальний місячний (річний) оподаткований дохід включає (ст. 164):	
1.	
2.	
3.	
....	
Загальний місячний (річний) оподаткований дохід не включає (ст. 165):	
1.	
2.	
3.	
...	

Завдання 2.

Охарактеризувати спільні риси і відмінності системи обов'язкового державного соціального страхування в Україні та країнах ЄС.

Задача 1.

Визначити суми податку на доходи фізичних осіб на підприємстві «Альф» за травень звітного року на основі наступних даних:

№	Прізвище	Підстави для надання податкової соціальної пільги	Документи, що подані для підтвердження права на пільгу	Сума заробітної плати, грн.
1	Лушин Р.	Чи є підстави для пільги?	—	2400
2	Кулик П.	Чи є підстави для пільги?	Заява про застосування пільги	2400
3	Олесь Л.	Платник податку, який є постраждалим від Чорнобильської катастрофи 1 категорії	1) заява про застосування пільги; 2) копія посвідчення громадянина, який постраждав унаслідок Чорнобильської катастрофи категорії 1 серії А	2300
4	Гресь Г.	Одинокa мати має 2-х дітей віком до 18 років, одну дитину віком 20 років	1) заява про застосування пільги; 2) копії свідоцтва про народження дітей; 3) копія паспорта	4800
5	Іванов А.	Чи є підстави для пільги?	-	22500

* Граничний розмір з/п, який дає право на пільгу = $1762 * 1,4 = 2470$ грн.

Задача 2.

Визначити суму податку з доходів фізичних осіб та порядок його сплати до бюджету за наступними операціями:

Прізвище фізичної особи, яка продає або міняє об'єкт рухомого або нерухомого майна	Об'єкт продажу/міни, дата придбання	Вид договору та з ким укладено договір	Зміст договору про частоту продажу в звітному році	Договірна ціна, грн.	Оціночна ціна, грн..
Іванов С.К.	Квартира	Договір купівлі – продажу з юридичною особою	Перший раз	200 000	100 000

Петров В.В.	Легковий автомобіль,	Договір купівлі - продажу з фізичною особою	Перший раз	50 000	60000
Сидоров К.П.	Квартира	Договір купівлі-продажу з фізичною особою	Другий раз	300 000	350 000
Петренко С.М.	Мотоцикл	Договір купівлі-продажу з фізичною особою	Другий раз	20000	15000

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8, 9

Тема: Розрахунок майнового податку

Мета заняття: володіння методикою розрахунку і сплати майнового податку.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку майнового податку.
2. Особливості звільнення від сплати майнового податку.

Ключові поняття: *майновий податок, платники майнового податку звільнення від сплати майнового податку.*

Література: [1; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Характеристика податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.
2. Характеристика транспортного податку.
3. Характеристика збору за місця паркування транспортних засобів.
4. Характеристика туристичного збору.
5. Характеристика податку на землю.
6. Методика нарахування різних видів майнового податку.
7. Звільнення від оподаткування різними видами майнового податку.

Тести та задачі для перевірки знань

1. База оподаткування податком на нерухоме майно об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується:

- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
- б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
- в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів;
- г) всі відповіді вірні.

2. Об'єктом оподаткування транспортним податком є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад:

- а) 60 розмірів мінімальних заробітних плат;
- б) 375 розмірів мінімальної заробітної плати;
- в) 100 розмірів мінімальної заробітної плати;
- г) 550 розмірів мінімальної заробітної плати.

3. Ставка збору за місця для паркування транспортних засобів становить:

- а) 0,75 відсотка мінімальної заробітної плати;
- б) 0,075 відсотка мінімальної заробітної плати;
- в) 0,0075 відсотка мінімальної заробітної плати;
- г) 0,7 відсотка мінімальної заробітної плати.

4. Ставка туристичного збору становить:

- а) 0,5 до 1 відсотка до бази справляння збору;
- б) 0,1 до 1 відсотка до бази справляння збору;
- в) 0,4 до 1 відсотка до бази справляння збору;
- г) 0,5 до 2 відсотка до бази справляння збору.

Задача 1.

Юридична особа згідно з рішенням міської ради організовує та проводить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчику спеціально відведеної автостоянки, площа відведеної земельної ділянки, що затверджена рішенням міської ради для організації та провадження діяльності

становить 200 кв. м, кількість днів провадження діяльності із паркування транспортних засобів складає 150 днів. Визначити суму збору за місця для паркування транспортних засобів юридичної особи.

Довідкова інформація: ставка збору встановлена у гривнях за 1 кв. м. площі земельної ділянки у розмірі 0,075 відсотка від мінімальної заробітної плати, установлені на 1 січня податкового (звітного) року.

Задача 2.

Фізична особа є власником квартири площею 100 кв.м. та співвласником будинку загальною площею 300 кв.м.. Житловий будинок розташований на земельній ділянці, яка повністю знаходиться у власності фізичної особи. Земельна ділянка розташована на території м. Києва. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки складає 1000000 грн. Крім цього в даному звітному періоді фізичною особою було придбано новий легковий автомобіль вартістю 1500000 грн. Визначити розмір майнового податку для фізичної особи. Відповідь обґрунтуйте у відповідності до положень ПКУ.

Задача 3.

Фізична особа є власником квартири площею 40 кв.м. та співвласником будинку загальною площею 180 кв.м. (частка фізичної особи складає 50% від загальної площі будинку). Житловий будинок розташований на земельній ділянці, яка повністю знаходиться у власності фізичної особи. Земельна ділянка розташована на території м. Києва. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки складає 700000 грн. Крім цього в даному звітному періоді фізичною особою було придбано новий легковий автомобіль вартістю 1400000 грн. Визначити розмір майнового податку для фізичної особи. Відповідь обґрунтуйте у відповідності до положень ПКУ.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10, 11

Тема: Розрахунок ПДВ.

Мета заняття: володіння методикою розрахунку податку на додану вартість.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку ПДВ.
2. Засвоїти особливості визначення податкового кредиту і податкового зобов'язання.
3. Визначити особливості операцій, що підлягають оподаткуванню за ставкою 0%.
4. Засвоїти особливості звільнення від сплати ПДВ.
5. Визначити особливості сплати ПДВ до бюджету.

Ключові поняття: *платники ПДВ, суми податкового зобов'язання та податкового кредиту, звільнення від сплати ПДВ.*

Література: [1; 6; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Характеристика непрямих податків, їх призначення.
2. Платники ПДВ. Об'єкти оподаткування, ставка.
3. Визначення суми податкового зобов'язання та податкового кредиту.
4. Пільги, щодо сплати ПДВ.
5. Операції, що оподатковуються за ставкою 0%.
6. Порядок оподаткування ПДВ. Терміни подання звітності.

Тести і задачі для перевірки знань

1. Особа зобов'язана зареєструватися як платник ПДВ у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує:
 - а) 1 000 000 гривень;
 - б) 2 000 000 гривень;
 - в) 3 000 000 гривень;

г) 4 000 000 гривень.

2. Ставка ПДВ:

а) 0%;

б) 20%;

в) 7%;

г) всі відповіді вірні.

3. Зобов'язання платника податків сплатити до бюджетів або державних цільових фондів відповідну суму коштів у порядку та у строки, визначені податковим законодавством України:

а) податковий кредит;

б) податкове зобов'язання;

в) податкова знижка;

г) всі відповіді вірні.

4. Експортні операції оподатковуються за ставкою:

а) 0%;

б) 20%;

в) 7%;

г) всі відповіді вірні.

Задача 1.

Спираючись на положення ПКУ визначити величину податкового кредиту і податкового зобов'язання, а також суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет, якщо підприємством у даному звітному періоді були здійснені наступні операції:

1. Придбано сировину, що буде використана в основному виробництві на суму 120000 грн. (з ПДВ).

2. Реалізовано виготовлений товар на суму 100000 грн. (з ПДВ)

3. Реалізовано виготовлений товар за кордон на суму 30000 грн.

4. Ввезено товари на митну територію України на суму 40000 грн. (оплата митних послуг – 300 грн., ввізне мито – 1000 грн.)
5. Надано консультаційні послуги контрагенту на суму 3000 грн.
6. Виплачено заробітну плату працівникам на суму 150000 грн.
7. Придбано комп'ютерну програму – 80000 грн.
8. Оплачено послуги по тестуванню нового програмного забезпечення – 10000 грн.
9. Оплачена вартість виконаних науково-дослідних робіт – 15000 грн.
10. Надано послуги з перевезення вантажу автомобільним транспортом на території України – 9000 грн.
11. Передано майно у лізинг на суму 35000 грн.
12. Оплачено навчання працівника в ВНЗ (перша освіта) – 7000 грн. (за 1 місяць)
13. Оплачено навчання співробітника на курсах водіїв – 4000 грн.
14. Надання благодійної допомоги – 50000 грн.
15. Придбано за кордоном обладнання, яке працює на відновлюваних джерелах енергії – 250000 грн.

Задача 2.

Підприємство «А» виготовляє товари народного споживання. Загальний обсяг відвантажених товарів у звітному періоді за контрактними цінами становив 250 тис. грн. (перша подія), з яких експортовано товарів на 70 тис. грн. У цьому ж звітному періоді сплачено постачальникам вартість сировини та матеріалів за контрактними цінами на суму 110 тис. грн., з яких матеріали на суму 40 тис. грн. використано для виробництва товарів на експорт, а решта – на виробництво товарів, реалізованих на території України.

У попередньому звітному періоді було задекларовано товари, які передбачалося експортувати, але не було експортовано, а реалізовано на території України, на суму 30 тис. грн. Крім того, підприємству «А» у звітному періоді було повернуто неякісні товари на суму 50 тис. грн. (контрактна ціна), які були реалізовані на території України та задекларовані в попередньому звітному періоді.

ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за звітний період, підприємство «Альфа» визначило в сумі 25 тис. грн.

Завдання:

1. Перевірити достовірність суми податку, визначеної платником.
2. У разі виявлення порушення, описати, які фінансові та адміністративні санкції можуть бути застосовані до платника.
3. Відповідь пояснити, посилаючись на чинне законодавство України.

Задача 3.

У звітному періоді отримано матеріали від постачальника на суму 50000 грн., крім того ПДВ 20%. Усі отримані матеріали передані у виробництво для виготовлення продукції. Нарахована заробітна плата робітникам - 28000 грн., здійснені відрахування на соціальні заходи згідно чинного законодавства. Нарахований знос виробничих основних засобів - 10000 грн. Загальновиробничі витрати згідно нормальної потужності підприємства складають 12500 грн. Розрахуйте фактичну собівартість виготовленої продукції. Вся готова продукція здана на склад підприємства, незавершеного виробництва немає. Розрахуйте продажну вартість виготовленої продукції, якщо рівень рентабельності - 17%, крім того ПДВ 20%. Коли виробник має право на податковий кредит з ПДВ, коли у нього виникають податкові зобов'язання з ПДВ? Визначте суму заборгованості з ПДВ до бюджету та величину доданої вартості.

Задача 4.

У звітному періоді надійшли матеріали від постачальника на суму 170000 грн., у тому числі ПДВ 20%. Усі отримані матеріали передані у виробництво для виготовлення продукції. Нарахована заробітна плата робітникам - 80000 грн., здійснені відрахування на соціальні заходи згідно чинного законодавства. Нарахований знос виробничих основних засобів - 20000 грн. Загальновиробничі

витрати згідно нормальної потужності підприємства склали 12500 грн.

Розрахуйте фактичну собівартість виготовленої продукції. Вся готова продукція здана на склад підприємства, незавершеного виробництва немає. Розрахуйте продажну вартість виготовленої продукції, якщо рівень рентабельності - 18%, крім того ПДВ 20%. Вся виготовлена продукція відвантажена покупцю. Коли виробник має право на податковий кредит з ПДВ, коли у нього виникають податкові зобов'язання з ПДВ? Визначте суму заборгованості з ПДВ до бюджету та величину доданої вартості.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 12

Тема: Розрахунок акцизного податку.

Мета заняття: володіння методикою розрахунку акцизного податку.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку акцизного податку.
2. Особливості звільнення від сплати акцизного податку.
3. Особливості сплати акцизного податку.

Ключові поняття: *платники акцизного податку, звільнення від сплати акцизного податку, розрахунок суми акцизного податку.*

Література: [1; 6; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Платники акцизного податку. База оподаткування.
2. Ставки та особливості сплати акцизного податку.
3. Порядок і терміни сплати податку.
4. Марки акцизного податку.

Тести, завдання і задачі для перевірки знань

1. Адвалорна ставка акцизного податку встановлюється:
 - а) у %;
 - б) у грн.;
 - в) у євро;

г) всі відповіді вірні.

2. До підакцизних товарів належать:

а) тютюнові вироби;

б) алкогольні вироби;

в) електрична енергія;

г) всі відповіді вірні.

3. Суми податку перераховуються до бюджету виробниками підакцизних товарів (продукції) протягом:

а) 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації за місячний податковий період;

б) 20 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації за місячний податковий період;

в) 30 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації за місячний податковий період;

г) 5 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації за місячний податковий період.

Завдання 1.

Визначте операції які не є об'єктом оподаткування і звільняються від сплати акцизного податку.

Операції які не підлягають оподаткуванню
Операції які звільняються від оподаткування

Завдання 2.

Охарактеризуйте особливості обчислення та сплати акцизного податку.

Дата виникнення податкового зобов'язання	
Порядок обчислення податку з товарів вироблених на митній території України	

Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України	
Строки сплати податку з підакцизних товарів, вироблених на митній території України	
Сплата податку в разі ввезення підакцизних товарів на митну територію України	
Складення та подання декларації з акцизного податку	

Задача 1.

Підприємство виробник тютюнових виробів у жовтні відвантажило іншому вітчизняному підприємству сигарет з фільтром в обсязі 200 000 000 шт. Підприємство постачальник задекларувало максимальну роздрібну ціну за 1 пачку (20 шт.) сигарет з фільтром без податку на додану вартість з акцизним податком 23 грн.

Визначити суму акцизного податку з товарів, вироблених на митній території України. Ставки акцизного податку та розмір мінімального податкового зобов'язання: 577,98 грн. за 1000 шт. та 12%, 773,2 грн. за 1000 шт.

Задача 2.

Вітчизняна компанія виробляє тютюнові вироби. У серпні дане підприємство відвантажило фірмі «А» сигарет 20 000 000 шт., з яких 40% без фільтру. Максимальну роздрібна ціна за 1 пачку (20 шт.) сигарет без фільтру без податку на додану вартість з акцизним податком складає згідно декларації 19 грн., а з фільтром максимальну роздрібна ціна за 1 пачку (20 шт.) – 25 грн.

Визначити суму акцизного податку з товарів, вироблених на митній території України. Ставки акцизного податку та розмір мінімального податкового зобов'язання: 577,98 грн. за 1000 шт. та 12%, 773,2 грн. за 1000 шт.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 13, 14

Тема: Визначення митних платежів. Комплексний розрахунок непрямих податків.

Мета заняття: опанування методикою визначення митних платежів та комплексного розрахунку непрямих податків.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку мита.
2. Методики визначення митної вартості.
3. Засвоїти права та обов'язки митних органів.
4. Послідовність розрахунку непрямих податків.

Ключові поняття: *мито, методика визначення митної вартості, послідовність розрахунку непрямих податків.*

Література: [2; 4; 9]

Питання для дискусії

1. Платники мита. База оподаткування митом. Ставка мита.
2. Митний контроль.
3. Види митних режимів.

Тести, завдання та задачі для перевірки знань

1. Мито, що нараховується у встановленому грошовому розмірі на одиницю товарів та інших предметів, які обкладаються митом:
 - а) адвалорне;
 - б) специфічне;
 - в) комбіноване;
 - г) всі відповіді вірні.
2. Антидемпінгове мито встановлюється відповідно до Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» у разі:
 - а) ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом субсидованого імпорту, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному

товаровиробнику;

б) ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом демпінгу, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику;

в) всі відповіді вірні.

3. Митна декларація подається органу доходів і зборів, який здійснює митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, протягом:

а) 20 робочих днів з дати доставлення цих товарів, транспортних засобів до зазначеного органу;

б) 10 робочих днів з дати доставлення цих товарів, транспортних засобів до зазначеного органу;

в) 30 робочих днів з дати доставлення цих товарів, транспортних засобів до зазначеного органу;

г) 5 робочих днів з дати доставлення цих товарів, транспортних засобів до зазначеного органу.

Завдання 1.

Визначити права та обов'язки митних органів.

Права митних органів
Обов'язки митних органів

Задача 1.

В січні українська компанія «А» згідно договору ввезла на митну територію України з Іспанії 50 000 літрів вермуту, вартість якого за контрактом складає 10 євро за 1 літр. Витрати по транспортуванню вина та його страхуванню в розмірі 4 000 євро покладені на іспанське підприємство та не зазначені в ціні договору. Курс НБУ на день митного оформлення складає 32 грн. за 1 євро, митні збори 0,2% від митної вартості (курс валюти умовний). Код товару для розрахунку акцизного

податку 2205, ставка акцизного податку – 8,02 грн. за 1 літр, ставка ввізного мита 1 євро за 1 літр.

Визначити митну вартість, суму митних зборів, ввізного мита, акцизного податку та ПДВ.

Задача 2.

У квітні поточного року підприємство «А» ввозить на митну територію України сигари у кількості 30 000 000 шт., контрактна ціна яких становить 10 000 000 доларів США. Задекларована виробником максимальна роздрібна ціна за 1 пачку (50 гр. або 20 шт.) сигар, які він імпортує, без податку на додану вартість з акцизним податком становить: 250 грн.

Визначити суму мита, акцизного податку та ПДВ з сигар, які ввозяться на митну територію України та які підлягають сплаті до бюджету.

Додаткова інформація: код товару код товару для розрахунку акцизного податку 2402 10 00 00 специфічні ставки акцизного податку – 726,15 грн. за 1 кг, ставка ввізного мита – 10 %, курс долара на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення становить 29 грн. за 1 долар США (курс валюти умовний).

Задача 3.

У квітні підприємство ввозить на митну територію України 3000 пляшок коньяку (0,7 літра 42%) з Польщі, контрактна вартість якої становить 8000 доларів США. Витрати по транспортуванню до кордону коньяку 500 доларів США (не включені в ціну договору) несе підприємство «А», витрати по страхуванню по договору покладені на польську компанію та включені в вартість поставленого коньяку складають 80% від транспортних витрат.

Визначити митну вартість, суму ввізного мита, митних зборів, акцизного податку і ПДВ, які підлягають сплаті до бюджету.

Додаткова інформація: код товару для розрахунку акцизного податку 2 208, ставка акцизного податку – 126,96 грн. за 1 літр 100% спирту; ставка ввізного мита – 3,5 євро за 1 л 100% спирту, ставка митного збору – 0,2% митної вартості товару, курс євро на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення становить 32 грн. за 1 євро; курс долара на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення становить 29 грн. за 1 долар США (курси валют умовні).

Задача 4.

У квітні поточного року на митну територію України вітчизняне підприємство ввозить сигарети без фільтра у кількості 25 000 000 шт., контрактна ціна яких становить 900 000 доларів США. Вітчизняна компанія задекларувала максимальну роздрібну ціну за 1 пачку (20 шт.) сигарет без фільтра, які вона імпортує, без податку на додану вартість з акцизним податком в розмірі 19 грн.

Визначити суму мита, акцизного податку та ПДВ з товарів, які ввозяться на митну територію України та які підлягають сплаті до бюджету.

Додаткова інформація: код товару код товару для розрахунку акцизного податку 2402 20 90 10, специфічні ставки акцизного податку – 577,98 грн. за 1000 шт., адвалорна ставка - 12%, мінімальне акцизне податкове зобов'язання 773,2 грн. за 1000 шт., ставка ввізного мита – 1,5 євро за 1 000 шт., курс НБУ, що встановлений на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення становить 32 грн. за 1 євро; курс долара на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення становить 29 грн. за 1 долар США (курс валюти умовний).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 15

Тема: Визначення різних видів рентних платежів.

Мета заняття: опанування визначення різних видів рентних платежів.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку рентних платежів.
2. Особливості звільнення від сплати рентних платежів.
3. Визначити перелік платників, що звільняються від сплати різних видів рентних платежів.

Ключові поняття: *рентні платежі, звільнення від сплати рентних платежів, платники рентних платежів, ставки рентних платежів.*

Література: [1; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
2. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.
3. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
4. Рентна плата за спеціальне використання води.
5. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
6. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

Тести, завдання і задачі для перевірки знань

1. Об'єктом оподаткування рентною платою за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, є обсяг підземного простору (ділянки) надр:
 - а) для зберігання природного газу та газоподібних продуктів - активний об'єм зберігання газу в пористих чи тріщинуватих геологічних утвореннях (пластах-колекторах);
 - б) для зберігання нафти та інших рідких нафтопродуктів - об'єм спеціально створених та існуючих гірничих виробок (відпрацьованих і пристосованих), а також природних порожнин (печер);
 - в) для витримування виноматеріалів, виробництва і зберігання винопродукції, вирощування грибів, овочів, квітів та інших рослин, зберігання харчових

продуктів, промислових та інших товарів, речовин і матеріалів, провадження інших видів господарської діяльності – площа підземного простору, що надана у користування в спеціально створених та існуючих гірничих виробках (відпрацьованих і пристосованих), а також природних порожнинах (печерах);

г) всі відповіді вірні.

2. Рентна плата за спеціальне використання води не справляється

а) за воду, що використовується для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення;

б) за воду, що використовується для протипожежних потреб;

в) за воду, що використовується для потреб зовнішнього благоустрою територій міст та інших населених пунктів тощо;

г) всі відповіді вірні.

3. У разі перевищення водокористувачами встановленого річного ліміту використання води рентна плата за спеціальне використання води обчислюється і сплачується:

а) у п'ятикратному розмірі виходячи з фактичних обсягів використаної води понад встановлений ліміт використання води, ставок плати та коефіцієнтів;

б) у двократному розмірі виходячи з фактичних обсягів використаної води понад встановлений ліміт використання води, ставок плати та коефіцієнтів;

в) у десятикратному розмірі виходячи з фактичних обсягів використаної води понад встановлений ліміт використання води, ставок плати та коефіцієнтів;

г) всі відповіді вірні.

4. Сума податкових зобов'язань з рентної плати за податковий (звітний) період сплачується виходячи з:

а) фактичних обсягів природного газу та аміаку і відстані відповідних маршрутів їх транспортування територією України;

б) фактичних обсягів нафти і нафтопродуктів, що транспортуються територією України;

в) планових обсягів нафти і нафтопродуктів, що транспортуються територією України;

- г) планових обсягів природного газу та аміаку і відстані відповідних маршрутів їх транспортування територією України;
- д) відповіді А і Б.

Завдання 1.

Визначити особливості звільнення від сплати ресурсних платежів.

Рентна плата за використання водних ресурсів	
Рентна плата за використання лісових ресурсів	
Рентна плата за користування надрами	

Задача 1.

Промислове підприємство у своїй діяльності використовує водні ресурси загальнодержавного значення із змішаного джерела. Установлений ліміт води становить – 1500 куб. метрів. Згідно показників вимірювальних приладів, до змішаного джерела водопостачання забрано 2000 куб. м.: з них – підземної води – 1200 куб. м.; поверхневої води – 800 куб. м. Ставка збору за використання підземних вод – 74,4 коп./куб.м; поверхневої води – 49,8 коп./куб.м. Визначити суму збору за спеціальне використання води до бюджету.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 16

Тема: Екологічний податок.

Мета заняття: опанування методики розрахунку екологічного податку.

План проведення заняття:

1. Платники екологічного податку, об'єкт оподаткування, ставка податку.
2. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

Ключові поняття: платники екологічного податку, база оподаткування і об'єкт оподаткування екологічним податком, ставки екологічного податку.

Література: [1; 6; 7; 9]

Питання для дискусії

1. Перелічіть платників екологічного податку, об'єкт оподаткування, ставки податку.
2. Назвіть порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

Тести, завдання та задачі для перевірки знань

1. Базовий податковий (звітний) період зі сплати екологічного податку дорівнює:
 - а) календарному кварталу;
 - б) календарному місяцю;
 - в) року.
2. Платники екологічного податку та податкові агенти складають податкові декларації та подають їх протягом:
 - а) 40 календарних днів;
 - б) 30 календарних днів;
 - в) 10 календарних днів.
3. Платниками податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу здійснюються:
 - а) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
 - б) скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
 - в) розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях; утворення радіоактивних відходів;
 - г) всі відповіді вірні.

Завдання 1.

Визначити особливості оподаткування екологічним податком.

Об'єкт оподаткування	
База оподаткування	
Платники	

Особливості визначення суми екологічного податку	
--	--

Завдання 2.

Порядок подання звітності та сплати екологічного податку.

Порядок подання звітності	
Порядок сплати екологічного податку	

Завдання 3

Дати характеристику особливостей оподаткування екологічним податком в країнах Європи та США.

Задача 1.

Підприємство, розміщено на відстані 2 км від меж населеного пункту, під час діяльності у 1 кварталі звітного періоду здійснило фактичні обсяги викидів та розміщення відходів:

1) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення: забруднюючі речовини IV класу небезпечності –1т.; забруднюючі речовини III класу небезпечності –7 т.;

2) розміщено відходи у спеціально відведених для цього місцях IV класу небезпеки на звалищах, які не забезпечують повного виключення атмосферного повітря –30 т. Визначити суму екологічного податку. Ставки екологічно податку визначити самостійно за Податковим кодексом України.

Задача 2.

Підприємство, розміщено на відстані 4 км від меж населеного пункту, під час діяльності у 1 кварталі звітного періоду здійснило фактичні обсяги викидів та розміщення відходів:

1) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення: забруднюючі речовини IV класу небезпечності –0,8 т.; забруднюючі речовини III класу небезпечності –5 т.;

2) розміщено відходи у спеціально відведених для цього місцях IV класу небезпеки на звалищах, які забезпечують повне виключення атмосферного повітря – 22 т. Визначити суму екологічного податку. Ставки екологічно податку визначити самостійно за Податковим кодексом України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 17

Тема: Спрощена система оподаткування.

Мета заняття: опанування методики розрахунку єдиного податку для різних груп платників.

План проведення заняття:

1. Методика розрахунку єдиного податку.
2. Особливості стягнення ЄСВ з платників єдиного податку.
3. Визначити види діяльності, провадження яких забороняє використання спрощеної системи оподаткування.
4. Особливості переходу на спрощену систему оподаткування.
5. Визначити випадки які вимагають від платників податку переходу до іншої групи платників єдиного податку або на загальну систему оподаткування.

Ключові поняття: *розрахунок єдиного податку, ЄСВ з платників єдиного податку, заборона на застосування спрощеної системи оподаткування, умови переходу на спрощену систему оподаткування.*

Література: [1; 8; 9]

Питання для дискусії

1. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку.
 2. Особливості застосування підвищеної ставки та подвійного розміру податку.
 3. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування.
- Вплив єдиного податку на наповнення місцевих бюджетів.

4. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп.
5. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування.

Тести і завдання для перевірки знань

1. Річний дохід суб'єктів господарювання першої групи на спрощеній системі оподаткування не може перевищувати:
 - а) 300000 грн.;
 - б) 1500000 грн.;
 - в) 5000000 грн.
2. Річний дохід суб'єктів господарювання другої групи на спрощеній системі оподаткування не може перевищувати:
 - а) 300000 грн.;
 - б) 1500000 грн.;
 - в) 5000000 грн.
3. Річний дохід суб'єктів господарювання третьої групи на спрощеній системі оподаткування не може перевищувати:
 - а) 300000 грн.;
 - б) 1500000 грн.;
 - в) 5000000 грн.
4. Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку першої, другої та четвертої груп є:
 - а) календарний рік;
 - б) квартал;
 - в) місяць.
5. Ставки єдиного податку для платників третьої групи (юридичні особи) встановлюються у подвійному розмірі:
 - а) до суми перевищення обсягу доходу;
 - б) до доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування;

- в) до доходу, отриманого платниками першої або другої групи від провадження діяльності, яка не дає права відноситись до даних груп платників єдиного податку;
- г) всі відповіді вірні.

Завдання 1.

Охарактеризуйте групи суб'єктів господарювання на спрощеній системі оподаткування.

Група	Вид діяльності	Використання найманої праці	Річний обсяг доходу	Ставка податку
1				
2				
3				
4				

Завдання 2.

Визначити особливості переходу на спрощену систему оподаткування та випадки які вимагають від платників єдиного податку переходу до іншої групи платників єдиного податку або на загальну систему оподаткування.

Завдання 3.

Визначити види діяльності, провадження яких забороняє використання спрощеної системи оподаткування.

Завдання 4.

Визначити особливості реєстрації платників єдиного податку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 18

Тема: Заповнення податкової звітності.

Мета заняття: засвоєння особливостей заповнення різних видів податкової звітності.

План проведення заняття:

1. Заповнення податкової декларації платників податку на прибуток.
2. Заповнення податкової декларації платників ПДВ.
3. Заповнення податкової декларації платників податку на доходи фізичних осіб.
4. Заповнення податкової декларації платників єдиного податку.

Ключові поняття: податкова декларація з податку на прибуток, податкова декларація платника ПДВ, податкова декларація з податку на доходи фізичних осіб, податкова декларація платника єдиного податку.

Література: [1]

Питання для дискусії

1. Особливості заповнення податкової декларації платників податку на прибуток.
2. Особливості заповнення податкової декларації платників ПДВ.
3. Особливості заповнення податкової декларації платників податку на доходи фізичних осіб.
4. Особливості заповнення податкової декларації платників єдиного податку.

Завдання для перевірки знань

Завдання 1.

На основі умови задачі 1 практичного заняття 4, що розрахована для самостійного розв'язання студентами, заповнити податкову декларацію з податку на прибуток. Форму декларації можна знайти на офіційному сайті Верховної ради України www.rada.gov.ua.

Завдання 2.

На основі умови задачі 1 практичного заняття 10, що розрахована для самостійного розв'язання студентами, заповнити податкову декларацію з податку на додану вартість. Форму декларації можна знайти на офіційному сайті Верховної ради України www.rada.gov.ua.

Завдання 3.

На основі умови задачі 3 практичного заняття 7, що розрахована для самостійного розв'язання студентами, заповнити податкову декларацію з податку на додану вартість. Форму декларації можна знайти на офіційному сайті Верховної ради України www.rada.gov.ua.

Завдання 4.

Ознайомитися з формою податкової декларації платників єдиного податку.

5. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Історія виникнення податків.
2. Що таке прямі податки, наведіть приклади?
3. Що таке непрямі податки, наведіть приклади?
4. Які основні принципи побудови податкової системи ви знаєте?
5. Суть податкової політики. Види податкової політики.
6. Функції податків.
7. Охарактеризуйте облік платників податків.
8. Державний реєстр фізичних осіб.
9. Єдиний банк даних юридичних осіб.
10. Що належить до системи органів державної податкової служби?

11. Яка існує підпорядкованість органів державної податкової служби?
12. Які завдання виконують органи державної податкової служби?
13. Які ви знаєте функції державної податкової служби?
14. Охарактеризуйте податок на прибуток.
15. Податковий облік основних засобів.
16. Платники податку на прибуток.
17. Платники, що звільняються від податку на прибуток.
18. Визначення фінансового результату до оподаткування за правилами бухгалтерського обліку.
19. Податкові різниці. Корегування фінансового результату до оподаткування визначеного за правилами бухгалтерського обліку.
20. Оподаткування транспортним податком
21. Охарактеризуйте податок на додану вартість.
22. Які операції оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість?
23. Що таке податковий кредит з ПДВ і коли він виникає?
24. Що таке податкове зобов'язання з ПДВ і коли воно виникає?
25. Ставки ПДВ.
26. Що є об'єктом оподаткування акцизним податком?
27. Які існують пільги зі сплати акцизного податку?
28. Платники акцизного податку.
29. Види ставок акцизного податку?
30. Що таке акцизний склад?
31. Що таке акцизна марка?
32. Охарактеризуйте особливості сплати мита.
33. Які ви знаєте види митних режимів?
34. Які ви знаєте види мита?
35. Які ви знаєте види митних ставок?
36. Охарактеризувати особливості перетину митного кордону для різних категорій громадян

37. Охарактеризувати особливості перетину митного кордону для різних категорій товарів в залежності від способу їх доставки на територію України.
38. Що є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб?
39. Які існують пільги з податку на доходи фізичних осіб?
40. Які доходи не включаються до загального місячного оподаткованого доходу при розрахунку податку на доходи фізичних осіб?
41. Що відноситься до податкової знижки при оподаткуванні податком на доходи фізичних осіб?
42. Порядок оподаткування операцій з продажу рухомого і нерухомого майна податком на доходи фізичних осіб.
43. Військовий збір.
44. Порядок обчислення та стягнення ЄСВ.
45. Податок на землю.
46. Особливості нарахування та сплати екологічного податку.
47. Рентна плата за транспортування тафти й нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.
48. Плата за користування надрами.
49. Що включає в себе податок на майно.
50. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.
51. Збір за місця для паркування транспортних засобів.
52. Туристичний збір.
53. Особливості спрощеної системи оподаткування в Україні.
54. Групи платників єдиного податку.
55. Ставки єдиного податку.
56. Порядок сплати єдиного податку.
57. Збір за спеціальне використання водних ресурсів.
58. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів.
59. Вкажіть види податкових перевірок.
60. Камеральні податкові перевірки.

- 61.Документальні податкові перевірки.
- 62.Планова документальна податкова перевірка.
- 63.Позапланова документальна податкова перевірка.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України : документ 2755-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua
2. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України : документ 4495-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua
3. Закон України «Про Державний бюджет України на 2018 рік». N 2246-19. Відомості Верховної Ради України. – К. : редакція від 07.12.2017 року. URL : www.rada.gov.ua
4. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» : документ 1797-19 редакція від 15.01.2017 року. URL : www.rada.gov.ua.
5. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» : документ 1166-18. Редакція від 11.10.2017 року. URL : www.rada.gov.ua
6. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування» : документ 2464-17. Редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua
7. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» : документ від 3.10. 2017 року № 2148-VIII. URL : www.rada.gov.ua
8. Закон України «Про єдиний митний тариф (групи 01-72))» : документ 584а-18 редакція від 01.01.2017 року. URL : www.rada.gov.ua.
9. Закон України «Про єдиний митний тариф (групи 73 -97)» : документ 584б-18 редакція від 01.01.2016 року. URL : www.rada.gov.ua

10. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 124 с.